

Overzicht jurisprudentie afvalstoffen 2009 – begin 2011 (in volgorde van oud naar nieuw)

1. Hof Arnhem 4 februari 2009 (LJN BH1931): zeefafval

TII: inrichting zonder vergunning; cat 28 Ivb: afvalstoffeninrichting voor onder andere de opslag van zeefafval. Ontdoener verwerkt schoon groenafval en het restproduct wordt afgevoerd naar verdachte als bouw- en sloopafval (ook wel aangeduid als zeefafval). Verweer: aangetroffen materiaal is geen zeefafval, maar houtsnippers en dat is geen afvalstof.

Hof: het begrip afvalstof moet niet zo beperkt worden opgevat dat daaronder niet de stoffen vallen die voor hergebruik geschikt zijn. De enkele omstandigheid dat stoffen waarvan afstand wordt gedaan nog commerciële waarde hebben, betekent niet dat die stoffen niet als afvalstoffen kunnen worden beschouwd. Het toepassingsgebied van het begrip afvalstof hangt samen met het betekenis van de term zich ontdoen. Bij de uitleg van die term moet rekening worden gehouden met de doelstellingen

Niet van belang is de vraag of de stof op een milieuhygiënische verantwoorde manier en zonder ingrijpende bewerking nuttig kan worden toegepast. Een aanknopingspunt kan voorts zijn of en, zo ja, welke vergoeding de ontvanger voor de desbetreffende stoffen betaalt.

Het zwaartepunt ligt derhalve bij de intentie en de gedragingen van de houder van de stoffen, die daarvan afstand doet. Daaraan doet niet af of de ontvanger van de stoffen die stoffen al dan niet als afvalstoffen ziet en of die er nog iets mee kan. Een andere opvatting zou een effectieve controle op de naleving van de onderhavige regelgeving illusoir maken.

In casu: bedrijf 1 heeft zich van het restmateriaal ontdaan door afgifte aan verdachte en verdachte heeft daarvoor een vergoeding ontvangen. De directeur van bedrijf 1 (de ontdoener) heeft ook verklaard dat het restmateriaal wordt aangeduid met bsa of zeefafval.

Hof: de houder van het materiaal heeft de intentie gehad zich daarvan te ontdoen. Het bij verdachte aangetroffen materiaal is zeefafval. Telastegelegde feit bewezen. Vonnis: geldboete van € 3000,00 waarvan de helft voorwaardelijk.

2. ABRS d.d. 11 maart 2009 (LJN BH5499): asbestplaten (verplichting tot ontdoen)

Asbesthoudende dakplaten van voormalig nertsenschuren verwijderd en op de bodem gebracht. De exploitatie van de inrichting is beëindigd en de vergunningen zijn ingetrokken. Gemeente legt bestuursdwangbesluit op inzake overtreding van art. 10.2 Wm. De (voormalig) exploitant voert aan dat hij niet de intentie heeft gehad zich van de asbestplaten te ontdoen, maar ze enkel heeft willen opstapelen om te voorkomen dat de platen dan wel de schuren vanwaar de platen afkomstig zijn, zouden omwaaien.

ABRS: ingevolge art. 4 van het Productenbesluit asbest is het verboden asbest of asbesthoudende producten te vervaardigen, in Nederland in te voeren, voorhanden te hebben, aan een andere ter beschikking te stellen, toe te passen of te bewerken. Gelet hierop moest de exploitant zich van de platen ontdoen. De platen dienen derhalve als afvalstof te worden aangemerkt.

3. ABRS d.d. 15 juli 2009 (LJN BJ2643)): (gecertificeerd) groencompost

Groencompost is een beoogd product uit het composteringsproces van groenafval. Uit de melding blijkt bovendien dat de als grondstof te gebruiken groencompost een gecertificeerd produkt is. De ABRS acht het aannemelijk dat er voor de te gebruiken groencompost een afzetmarkt is. De hiervoor genoemde omstandigheden vormen voldoende aanwijzingen dat degene van wie vergunninghouder zijn groencompost betreft, zich niet daarvan ontdoet en dat de groencompost dan ook geen afvalstof is.

4. Rechtbank Middelburg d.d. 16 november 2009 (LJN BK3355): biomassa

Twee electriciteitsbedrijven gebruiken biomassa* als brandstof voor de opwekking van groene energie in die centrale. Ze worden geconfronteerd met onverwachte en aanhoudende storingen in de kolencentrale. De door de bedrijven teveel ontvangen biomassa wordt (tijdelijk) opgeslagen bij boeren in de omgeving van de kolencentrale. Kolencentrales en boeren wordt overtreding van – onder andere – art. 8.1 Wm (opslag van afvalstoffen of goederen zonder vergunning). De rechtbank meent dat niet vastgesteld kan worden of er sprake is van afvalstoffen of niet, omdat:

- geen informatie in het dossier over de herkomst van de diverse soorten biomassa;
- geen informatie over de intenties en de gedragingen van degenen, die de biomassa aan de verdachte kolencentrales hebben geleverd;
- niet is duidelijk geworden of de stoffen productresiduen of bijproducten waren dan wel een door de betreffende producent beoogd product of automatisch voortkwamen uit een productieproces en al dan niet verontreinigingen bevatten.

Ook de boeren kunnen niet als ontvangers van afvalstoffen worden beschouwd, omdat de kolencentrales niet als 'ontdoeners' aangemerkt kunnen worden. De biomassa werd immers binnen hun onderneming (met steun van de overheid) gebruikt voor milieuvriendelijke elektriciteitsopwekking. Hetzelfde geldt voor de teruggave van de biomassa aan de kolencentrales: de boeren kunnen niet als 'ontdoener' worden aangemerkt, omdat zij nooit eigenaar van de biomassa zijn geweest en het van meet af aan de bedoeling was de biomassa aan de kolencentrales terug te leveren. Uitspraak: ovar op grond van overmacht als rechtvaardigingsgrond.

* Biomassa = in dit geval: cacaopellets en schroot, houtpellets, palmpittenschroot, graszaadpellets. Een pellet is de benaming voor een hoeveelheid (staafje of bolletje) samengeperst materiaal van hoog gehalte, dat al dan niet met een andere stof is vermengd, om die materialen een handelbare en doseerbare vorm te geven.

5. ABRS d.d. 25 november 2009 (LJN BK4382): restfractie ballastgrind (met noot Warendorf in M&R nr. 2, 2010): afvalstof of bouwstof?

Ballastgrind dat afkomstig is uit geruimde ballastbedden van spoorwegen wordt gewassen binnen een (vergunde) inrichting. Het slib/fijn zand dat als bezinksel overblijft na dat wassen is afgegeven aan een groundbank die geen vergunning heeft voor de opslag van gevaarlijke afvalstoffen. Volgens de appellant (de inrichting die het wasproces uitvoert) is het slib/fijn zand te beschouwen als een bouwstof (niet grond) en niet als afvalstof. Het slib is procesmatig geproduceerd en uit de partijkeuring blijkt dat het voldoet aan de eisen van het BSB/BBK.

ABRS: Het slib/fijn zand is grond in de zin van art. 1 BBK + afvalstof in de zin van art. 1.1 lid 1 Wm. De concentratie aan koper (afkomstig van de bovenleidingen) in het slib is hoger dan toegestaan in het BBK, als gevolg waarvan het slib/fijn zand niet mag worden toegepast. Gelet op artikel 3 lid 1, Regeling Eural moet het slib/fijn zand zelfs worden beschouwd als gevaarlijke afvalstof in de zin van de Wm. Appellante heeft dus art. 10.37 lid 1 Wm overtreden, alsmede de artikelen 10.38 en 10.39 Wm.

6. Hoge Raad d.d. 15 december 2009 (LJN BI9326): oogstrestanten

Cassatie tegen arrest Hof Leeuwarden d.d. 3 augustus 2007

Een boer heeft van twee bedrijven uien(schillen), wortels en bollen van lelies betrokken. De bedrijven hebben dat op het land van de boer gestort. De boer heeft zelf geen handelingen met de stoffen verricht. Daarom vond het Hof dat de boer niet beschouwd kan worden als pleger van overtreding van art. 10.2 Wm: het alleen toestaan dat die stoffen worden gestort zonder enige andere handeling (bijv. onderwerken) is daarvoor niet voldoende.

HR: het Hof gaat uit van een te beperkte uitleg van het bestanddeel 'zich ontdoen van' in de zin van art. 10.2 lid 1 Wm. Daarvan is ook onder deze omstandigheden sprake.

N.B. De PG wijst nog op het ruimere strafrechtelijk handelingsbegrip dat zich juist in het economisch verkeer heeft ontwikkeld, namelijk het functioneel daderschap (beschikken en aanvaarden). Aan die criteria zal spoedig zijn voldaan, indien een houder van afvalstoffen toestaat dat een ander die afvalstoffen op zijn land stort.

7. ABRS 14 april 2010 (LJN BM1053) met noot in M&R nr 7/2010: slurry

Een deel van de lading van een schip, bestaande uit zgn. 'non-EU high density slurry' (een soort 'slik') afkomstig uit de haven van Houston (USA), wil de ontvanger niet hebben. De ontvanger wil het terugsturen naar Houston maar wil geen kennisgeving doen in de zin van de EVOA, omdat zij meent dat het niet om afval gaat. Volgens haar is de slurry een bewust geproduceerd mengsel van producten. [appellante] voert voorts aan dat de slurry niet slechts kan worden gebruikt om met andere olieproducten te mengen (blenden) tot stookolie voor schepen, maar ook als brandstof in oliegestookte energiecentrales bruikbaar is. Uit de omstandigheid dat de slurry in de Verenigde Staten voor een marktconforme prijs is verkocht, blijkt volgens [appellante] eveneens dat de slurry niet kan worden aangemerkt als afvalstoffen.

ABRS: er is onvoldoende concrete informatie over de herkomst en de kwaliteit van de door de verkoper gebruikte producten om vast te kunnen stellen dat de slurry een product is dat als zodanig voor later gebruik was beoogd. De vraag resteert of ten aanzien van de slurry als productieresidu kan worden vastgesteld dat hergebruik zonder voorafgaande bewerking en als voortzetting van het productieproces zeker is. Alleen dan is immers geen sprake van afvalstoffen. In dit verband heeft [appellante] gewezen op hergebruik als grondstof voor het blenden tot stookolie voor schepen en als brandstof voor oliegestookte energiecentrales. [appellante] is er niet in geslaagd aannemelijk te maken dat ten aanzien van de slurry sprake is van voldoende zeker hergebruik zonder voorafgaande bewerking en als voortzetting van het productieproces. Hierbij heeft de Afdeling wat betreft het gestelde hergebruik als grondstof voor het blenden tot stookolie voor schepen in aanmerking genomen dat concrete informatie over de kwaliteit van de in Houston geladen slurry ontbreekt, dat Rio (= verkoper) in haar contract met [appellante] garantie op blendbaarheid van de slurry heeft uitgesloten en dat [appellante] heeft benadrukt dat de blendbaarheid van de slurry geen aan het product gestelde specificatie betrof. De gestelde bruikbaarheid van de slurry als brandstof voor oliegestookte energiecentrales heeft [appellante] evenmin aannemelijk gemaakt. Aan de stelling dat de slurry na terugkomst in de Verenigde Staten aldaar voor een marktconforme prijs is verkocht, komt reeds geen betekenis toe, omdat deze stelling niet nader is onderbouwd.

8. Hof Den Bosch, 1 juni 2010 LJN BM6996: plantenafval -> compost?

Op 28 september 2006 werd op een perceel grond een hoeveelheid van de verdachte afkomstig plantenafval aangetroffen met daarin duidelijk zichtbare groengekleurde plantendelen, plantenwortels en gekleurde vruchten. De verbalisanten [verbalisant 2] en [verbalisant 3] hebben ter zake het volgende neergelegd in een proces-verbaal.

Verweer:

De raadsman heeft ter terechtzitting in hoger beroep bepleit dat de verdachte van alle ten laste gelegde feiten zal worden vrijgesproken. Daartoe heeft hij - kort gezegd - aangevoerd dat geen van de aangetroffen materialen kan worden aangemerkt als afvalstof, aangezien deze voldeden aan de samenstellingseisen voor fijne compost. De materialen waren derhalve niet verontreinigd en vormden geen gevaar voor het milieu. Bovendien is slechts in één van de drie gevallen een inhoudelijk onderzoek gedaan, doch op zodanige wijze dat voor de verdachte niet te controleren is geweest of de monsternamen en analyse daarbij correct zijn uitgevoerd, terwijl zij evenmin de mogelijkheid heeft gehad een contra expertise uit te voeren. Daarmee verliest dat onderzoek haar bewijskracht, aldus de raadsman.

Hof:

Het hof overweegt dat afvalstoffen nuttig kunnen worden toegepast, waardoor de stoffen het karakter van afvalstof kunnen verliezen. Daarvan kan sprake zijn, indien de stoffen zijn verwerkt tot compost. Het is daarom belangrijk na te gaan in hoeverre de stelling van de verdediging, dat het materiaal voordat het door verdachte werd afgeleverd op de

in de tenlasteleggingen bedoelde percelen reeds was aan te merken als compost, juist is. Via definitie van 'compost' in het voorheen geldende BOOM:

Het Bureau Milieumetingen van de provincie voegde daaraan onder meer het volgende toe:

"Ter plaatse [...] is een partij gehakselde tomatenplanten (incl. wortels) gestort. De partij heeft een omvang van ca. 200 m³. Op basis van visuele waarnemingen blijkt dat het materiaal korte tijd geleden gehakseld was. [...]

[Tijdens] de uitvoering van de veldwerkzaamheden [is] de temperatuur van het gestorte materiaal gemeten. Hieruit is gebleken dat het gestorte materiaal een gemiddelde temperatuur van 48,1 graden Celcius [had].

Het materiaal was korte tijd geleden gehakseld en had een penetrante zure geur. [...] Hieruit is af te leiden dat het compostingsproces nog niet is afgelopen.

[...] Het betreffende materiaal kan derhalve niet als compost worden aangemerkt."

Anders dan de raadsman heeft bepleit, levert het vorenstaande naar het oordeel van het hof het wettig en overtuigende bewijs dat de aangetroffen stoffen niet kunnen worden beschouwd als compost, aangezien deze afvalstoffen nog niet waren afgebroken en omgezet tot homogene eindproducten. De omstandigheden dat de verdachte niet heeft kunnen controleren of de bemonstering en analyse correct zijn uitgevoerd en dat hij geen mogelijkheid heeft gehad tot een contra expertise, kan dat niet anders maken aangezien uit het onderzoek ter terechtzitting geen enkel aanknopingspunt naar voren is gekomen dat aan de waarnemingen van de verbalisanten en de bevindingen van het Bureau Milieumetingen zou moeten worden getwijfeld. Overigens merkt het hof op dat de verdachte op geen enkel moment heeft verzocht om een contra expertise uit te mogen voeren.

9. Rechtbank Utrecht (mek) d.d. 19 juli 2010 LJN BN2100: boomstobben op eigen land

Verdachte heeft een landgoed gekocht en op dit landgoed zonder daarvan tijdige kennisgeving te doen bomen gekapt en de daarbij vrijgekomen boomstobben vervolgens in diverse walvormen op eigen land verwerkt. Verweer: de boomstobben zijn geen afvalstoffen. in de zin van de Wm.

Rechtbank:

Of er sprake is van 'afvalstoffen' hangt volgens vaste rechtspraak vooral af van het gedrag van de houder, namelijk of deze zich al dan niet van de betrokken stoffen wil ontdoen.

De vraag of men zich ontdoet van afval, spitst zich regelmatig toe op de vraag of er sprake is van een productieresidu. Een productieresidu is datgene wat afvalt wanneer een materiaal of voorwerp wordt bewerkt en wat niet het rechtstreeks beoogde resultaat van het productieproces is. Indien er sprake is van een residu, vormt dit een belangrijke aanwijzing dat het gaat om een afvalstof.

Verdachte heeft ter terechtzitting verklaard dat na de velling van de bomen de stammen zijn verwerkt tot gezaagd (stook)hout, wat bevestigd is door getuige [getuige].

Verdachte heeft voorts ter terechtzitting verklaard dat de bij de velling vrijgekomen boomstobben vervolgens door [medeverdachte] zijn verwijderd om het perceel op te ruimen, hetgeen wordt bevestigd door de heer [A] van [medeverdachte]. De rechtbank stelt dan ook vast dat de boomstobben een restproduct zijn van voornoemde velling en niet bewust zijn geproduceerd.

De afvoer van dit restproduct zou voor verdachte aanzienlijke kosten met zich mee hebben gebracht. De rechtbank acht dan ook bewezen dat verdachte zich van de boomstobben wilde ontdoen en dat de betreffende boomstobben moeten worden aangemerkt als afvalstof. Nu de verdediging tot slot niet aannemelijk heeft gemaakt dat door handelingen van verdachte aan de boomstobben het afvalstoffenkarakter is komen te ontvallen, acht de rechtbank het onder 3 primair tenlastegelegde wettig en overtuigend bewezen. Overtreding art. 10.2 Wm.

10. Hof Den Bosch (Raadkamer) d.d. 20 augustus 2010 LJN BN4696: carbon black (voorlopige maatregel ex 28 WED).

De verdediging verzoekt de raadkamer te beslissen dat de onderhavige partij "carbon black" (zwarte koolstof) zonder het label "afvalstof" naar de beoogde afnemer vervoerd mag worden.

Raadkamer:

De door de verdediging aangehaalde omstandigheid dat de goederen kennelijk een waarde in het economisch verkeer hebben, maakt niet dat het geen afval kan zijn. Ten overvloede overweegt de raadkamer daarbij dat de omstandigheid dat stoffen waarde hebben in het economisch verkeer niet van doorslaggevende betekenis kan worden geacht bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een afvalstof.

Een ander oordeel, inhoudende dat de opgeslagen hoeveelheden reeds het karakter van afvalstof zouden hebben verloren, omdat een handelaar de "carbon black" wil kopen, zou in de ogen van de raadkamer de onwenselijke en met de doelstellingen van de richtlijn onverenigbare mogelijkheid openlaten dat het materiaal niet wordt hergebruikt en – aan het toezicht van de overheid onttrokken – een andere, onbestemde toepassing vindt.

11. Hoge Raad d.d. 28 september 2010 LJN BM5284: bermmaaisel van onderhoud bermen (in opdracht van RWS)

Hoge Raad: geen rechtsvragen: art. 81 RO

Hof Den Bosch d.d. 9 september 2008 : Gelet op hetgeen hiervoor onder H2 is vastgesteld, is het bij verdachte aangetroffen bermmaaisel waarop de tenlastelegging ziet bij de onder 1 tot en met 3 tenlastegelegde feiten, te duiden als een afvalstof in de zin van artikel 1.1. eerste lid van de Wet milieubeheer. Immers, de 'overheid' wilde zich van deze stof ontdoen en hetzelfde gold voor het bedrijf dat het onderhoud aan de bermen pleegde. Daar komt bij dat voornoemd bedrijf kosten bespaarde door het bermmaaisel niet aan een inzamelaar aan te bieden maar aan verdachte.

Het hof overweegt tot slot, dat afvalstoffen nuttig kunnen worden toegepast, waardoor de stof het karakter van afvalstof kan verliezen.

Daargelaten of de onderhavige gestelde beoogde toepassing (veevoer/speelvoer voor varkens) als zodanig is te duiden, staat naar het oordeel van het hof vast nog **dat van die beoogde toepassing geen sprake was**, zodat naar het oordeel van het hof de stof nog steeds een afvalstof is. Uit de genoemde feiten en omstandigheden blijkt immers dat het bermmaaisel (onbewerkt) is aangetroffen in een hoop op de bodem.

Conclusie AG Knigge:

Anders dan de steller van het middel meent, heeft het Hof niet geoordeeld dat het bermmaaisel niet (meer) nuttig kon worden toegepast, maar heeft het Hof geoordeeld dat het maaisel (nog) niet nuttig werd toegepast.(1) In aanmerking genomen dat, hoewel de verdachte het maaisel kennelijk beoogde toe te passen als veevoer/speelvoer voor varkens, dit maaisel (onbewerkt) in een hoop op de bodem is aangetroffen, is dat oordeel niet onbegrijpelijk. Strikt genomen mist het middel dus feitelijke grondslag.

Er is sprake van een afvalstof, indien de houder daarvan zich van de stof ontdoet, dan wel wil of moet ontdoen, waarbij de toekomstige bestemming van die stof niet van invloed is op het karakter van afvalstof.(2) Dat een derde, zoals de verdachte, nog mogelijkheden voor nuttige toepassing van de stof ziet, ontnemt daaraan dan ook niet het karakter van afvalstof.(3) Het oordeel van het Hof dat het bermmaaisel als afvalstof dient te worden aangemerkt, nu "de overheid" en het bedrijf dat het onderhoud aan de bermen pleegde zich hiervan wilden ontdoen, getuigt dan ook niet van een onjuiste rechtsopvatting en is, mede gelet op hetgeen het Hof onder H2 - in het bijzonder onder e, f, i tot en met m - heeft vastgesteld, niet onbegrijpelijk.

Onder omstandigheden kan een afvalstof het karakter van afvalstof verliezen wanneer het door een ander weer nuttig wordt gebruikt. Het kennelijke oordeel van het Hof dat in het midden kan blijven of het door de verdachte beoogde gebruik als zodanig nuttig gebruik kan worden aangemerkt, omdat van dergelijk gebruik (nog) geen sprake was, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting(4) en is - in aanmerking genomen dat het Hof heeft vastgesteld dat het bermmaaisel slechts onbewerkt op een hoop lag - evenmin onbegrijpelijk.(5)

12. Hof Den Bosch 19 oktober 2010, LJN BO1026 (met noot in M&R nr. 1/2011 van Erik-Jan van Ham, voorheen griffier economisch kamer Hof Den Bosch en kenniscentrum milieu en gezondheid): anodeslib

Anodeslib is een reststof dat vrijkomt bij de productie van koper uit koperschroot en elektronicaschroot. Uit het anodeslib kan goud en zilver worden gehaald door een metallurgisch proces in een oven of door een nat chemisch proces.

Hof: Uit de evenweergegeven verklaringen leidt het hof af dat het productieproces waarvan anodeslib het resultaat is, is aangevangen met schroot. Aangezien dat schroot, in casu koper- en elektronicaschroot, naar het oordeel van het hof en onbetwist door de verdediging moet worden aangemerkt als een afvalstof, ziet het hof zich gesteld voor de vraag of het anodeslib reeds het karakter van afvalstof heeft verloren.

Het hof is van oordeel dat afvalstoffen als zodanig gekwalificeerd blijven tot zij daadwerkelijk zijn gerecycled, met name tot zij in het bewerkingsproces waarvoor zij zijn bestemd afgewerkte producten vormen en het bewerkingsproces aldus is voltooid. Voorts is het hof van oordeel dat een afvalstof slechts als gerecycled kan worden aangemerkt indien zij (opnieuw) is verwerkt ter verkrijging van nieuw materiaal of van een nieuw product met eigenschappen die vergelijkbaar zijn met die van het materiaal waaruit het afval bestond voor het oorspronkelijk doel of voor andere doeleinden.

Gelet op de evenweergegeven verklaringen heeft het anodeslib naar het oordeel van het hof het karakter van afvalstof nog niet verloren. Eerst na de winning van edelmetalen uit het anodeslib is naar het oordeel van het hof, voor zover het de edelmetalen betreft, sprake van een nieuw materiaal met eigenschappen die vergelijkbaar zijn met die van het oorspronkelijke materiaal dat kan worden gebruikt voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden. Met het elektrolyseproces waaruit het anodeslib is ontstaan, is het bewerkingsproces van het schroot, voor zover het anodeslib betreft derhalve nog niet voltooid.

Dat het anodeslib, gelet op de aanwezigheid van edelmetalen zoals goud en zilver, een hoge economische waarde heeft, doet daar niet aan af. Ook stoffen met een economische waarde kunnen onder het begrip afvalstof vallen. De economische waarde van een stof is immers geen doorslaggevend criterium om te bepalen of de stof al dan niet als een afvalstof moet worden aangemerkt.

Op grond van het vorenstaande is het anodeslib naar het oordeel van het hof te duiden als een afvalstof in de zin van voormelde Richtlijn en Verordening.

13. Hof Den Bosch 8 februari 2011 LJN BP3510: recycleerbaar metaal

Het hof leidt uit het dossier en het verhandelde ter terechtzitting af dat verdachte handelt in recyclebare non-ferrometalen, zoals aluminium(shredder) en magnesium. Verdachte importeert het materiaal om het vervolgens weer te verkopen ten behoeve van recycling. Dit is de standaardwerkwijze van het bedrijf van verdachte.

Gelet op die werkwijze was het in de tenlastelegging bedoelde door verdachte overgebrachte materiaal derhalve 'in afwachting van recycling'. Uit die omstandigheid leidt het hof reeds af dat het materiaal, op het moment dat het door verdachte werd overgebracht (nog) een afvalstof was.

Het hof overweegt voorts dat afvalstoffen nuttig kunnen worden toegepast, zoals bij recycling, waardoor de stoffen het karakter van afvalstof kunnen verliezen.

Het hof is echter van oordeel dat afvalstoffen als zodanig gekwalificeerd blijven tot zij daadwerkelijk zijn gerecycled, met name tot zij in het bewerkingsproces waarvoor zij zijn bestemd afgewerkte producten vormen en het bewerkingsproces aldus is voltooid. Voorts is het hof van oordeel dat een afvalstof slechts als gerecycled kan worden aangemerkt indien zij (opnieuw) is verwerkt ter verkrijging van nieuw materiaal of van een nieuw product met eigenschappen die vergelijkbaar zijn met die van het materiaal waaruit het afval bestond voor het oorspronkelijk doel of voor andere doeleinden.

Gelet op de omstandigheid dat het non-ferrometaal dat door verdachte werd overgebracht nog op een later moment gerecycled moest worden, had het toen verdachte het overbracht het karakter van afvalstof nog niet verloren. Deze conclusie wordt voorts nog gestaafd door het feit dat verdachte, de eigenaar van de opgeslagen stoffen, zich daar (ten behoeve van recycling) nog steeds van wil ontdoen.

Bijgevolg verwerpt het hof het verweer en kwalificeert het overgebrachte non-ferrometaal als afvalstof.

14. Rechtbank Middelburg d.d. 3 maart 2011 LJN BP6548: ongerijpte baggerspecie

In de periode van 27 december 2006 tot en met 25 januari 2007 is op het perceel van [eigenaar perceel] gelegen aan de Weg van Middelburg naar Kleverskerke (hierna: "het perceel") circa 16.000 kubieke meter aan ongerijpt baggerslib opgebracht. Het perceel is een voormalige vuilstortplaats. Het perceel was afgedekt, maar de afdeklaag op het perceel was te laag. Om het perceel alsnog voldoende af te dekken, is het baggerslib daar opgebracht.

Het baggerslib is, in opdracht van [werknemer], een werknemer van verdachte, vanuit het slibdepot "Mortiere" door [getuige] op het perceel opgebracht. Het baggerslib was voornamelijk afkomstig van baggerwerkzaamheden in de watergangen gelegen in (het centrum van) de gemeente Middelburg. Het baggerslib is naar het slibdepot gebracht om daar ontwaterd te worden. Voordat het baggerslib geheel ontwaterd was, is het nog ongerijpte baggerslib op het perceel gebracht. Wat klopt er niet aan de volgende redenering?

De enkele omstandigheid dat het baggerslib niet gerijpt was rechtvaardigt daarom niet zonder meer de conclusie dat sprake was van een afvalstof. Het toepassingsgebied van het begrip afvalstof hangt af van de betekenis van de term "zich ontdoen van". **Bij de kwalificatie van een handeling die volgens de enkele omschrijving ervan op het eerste gezicht zowel een verwijderingshandeling (het, anders gezegd, "zich ontdoen van") kan zijn als een handeling van nuttige toepassing, moet van geval tot geval worden nagegaan of het belangrijkste doel van de betrokken handeling is, dat de afvalstoffen een nuttige functie kunnen vervullen doordat zij in de plaats komen van andere materialen die anders voor deze functie hadden moeten worden gebruikt, in welk geval de handeling als een nuttige toepassing moet worden aangemerkt.** Zowel bij nuttige toepassing als bij verwijdering dient dit in ieder geval plaats te vinden zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder dat procedés of methoden worden aangewend die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

De rechtbank is van oordeel dat in het onderhavige geval het belangrijkste doel van het opbrengen van het baggerslib het afdekken van een voormalige vuilstortplaats was. Door het opbrengen van baggerslib was het niet nodig om andere materialen te gebruiken om het perceel af te dekken. Het opbrengen van het baggerslib kan derhalve als een nuttige toepassing aangemerkt worden. Ter zitting is gebleken dat het perceel inmiddels met het

(toen) ongerijpte baggerslib is afgedekt. Omdat het baggerslib ongerijpt was, heeft het wel enige maanden geduurd, voordat het baggerslib bewerkt kon worden. Van gevaar voor de gezondheid van de mens of nadelige gevolgen voor het milieu is door het enkele ongerijpt zijn niet gebleken.

Uit voorgaande overwegingen volgt dat het ongerijpte baggerslib in het onderhavige geval niet aangemerkt kan worden als een afvalstof, omdat verdachte zich er niet van heeft ontdaan. De rechtbank neemt daarbij mede in aanmerking dat voor het al dan niet gerijpt zijn van baggerslib geen wettelijke norm bestaat en het baggerslib voldeed aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming. Daar doet niet aan af dat gerijpt baggerslib mogelijk geschikter was geweest om het perceel af te dekken.

Tubbing Milieu-advies

Datum 24 april 2011